

Budżety gospodarstw domowych w województwie śląskim w 2023 r.

03.10.2024 r.

 12,8%

Wzrost przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na osobę w gospodarstwach domowych w relacji do 2022 r.

W 2023 r. sytuacja materialna badanych gospodarstw w województwie śląskim poprawiła się. Gospodarstwa domowe osiągnęły wyższe nominalne przeciętne miesięczne dochody rozporządalne o 12,8%. Odnotowano wzrost subiektywnej oceny sytuacji materialnej gospodarstw domowych.

Dane od 2021 r. pochodzące z badania budżetów gospodarstw domowych zostały uogólnione w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021, uwzględniając dodatkowo strukturę ludności według wieku i płci, w związku z czym nie są one wprost porównywalne z analogicznymi danymi za lata wcześniejsze. Wyniki za lata 2021–2022 różnią się od wcześniej publikowanych.

Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2023 r. w województwie śląskim wyniósł 2892,04 zł i był o 213,74 zł wyższy niż w kraju. W skali roku dochód rozporządzalny w województwie zwiększył się o 12,8% (w kraju o 13,7%). W strukturze dochodu rozporządzalnego największy udział posiadały dochody uzyskiwane z pracy najemnej (56,2% w 2023 r. wobec 57,3% w 2022 r.) oraz dochody ze świadczeń społecznych (31,9% w 2023 r. wobec 31,7% w 2022 r.).

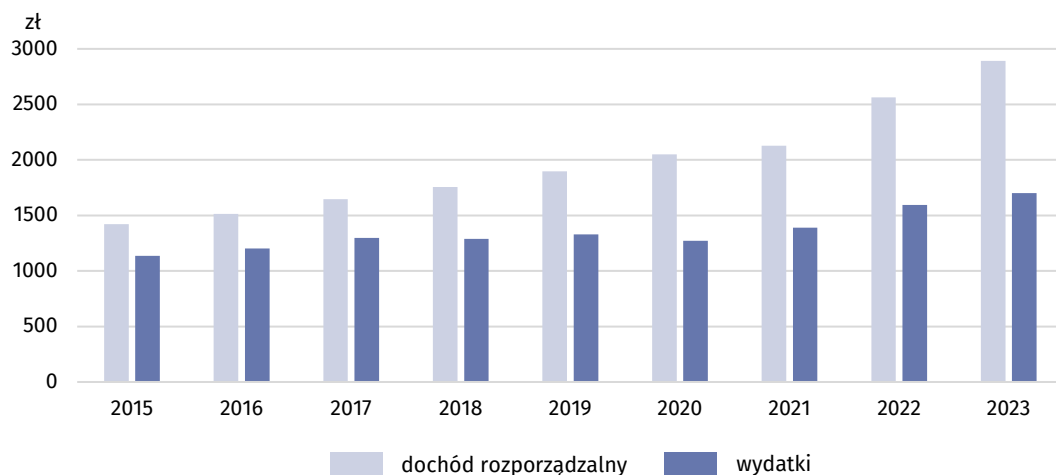
Przeciętny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych w województwie śląskim był o 8,0% wyższy niż w kraju

Tablica 1. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych

Wyszczególnienie	2022	2023	
	w zł		2022=100
Dochód rozporządzalny	2563,13	2892,04	112,8
w tym dochód do dyspozycji	2493,25	2829,04	113,5
w tym dochody:			
z pracy najemnej	1468,25	1626,70	110,8
z pracy na własny rachunek	244,56	291,84	119,3
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych	691,62	791,28	113,3
z pozostałych świadczeń z ubezpieczeń społecznych	121,46	130,03	107,1

Dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki jest dochodem do dyspozycji, który w 2023 r. w województwie śląskim wyniósł 2829,04 zł i był o 7,9% wyższy niż w kraju. W skali roku dochód do dyspozycji zwiększył się o 13,5% (w kraju o 14,0%).

Wykres 1. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny oraz wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2023 r. w województwie śląskim wyniosły 1702,49 zł (w kraju 1636,29 zł) i były o 6,8% wyższe niż przed rokiem. W strukturze wydatków gospodarstw domowych dominowały wydatki na towary i usługi konsumpcyjne, których wartość zwiększyła się w skali roku o 7,5%. Największy wzrost wydatków w skali roku odnotowano w grupach: edukacja (o 32,3%), restauracje i hotele (o 22,3%) oraz żywność i napoje bezalkoholowe (o 10,8%). Gospodarstwa domowe przeznaczały także więcej środków niż w 2022 r. m.in. na rekreację i kulturę (o 10,4%), napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 9,3%), użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii (o 7,6%) oraz zdrowie (o 2,5%), natomiast mniej na odzież i obuwie (o 1,7%) oraz na transport (o 0,6%).

Przeciętne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych w województwie śląskim były o 4,0% wyższe niż w kraju

Tablica 2. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

Wyszczególnienie	2022	2023	
		w zł	w odsetkach
Wydatki ogółem^a	1594,78	1702,49	100,0
Towary i usługi konsumpcyjne ^{ab}	1524,91	1639,49	96,3
w tym:			
żywność i napoje bezalkoholowe	432,05	478,82	28,1
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	46,75	51,10	3,0
odzież i obuwie	61,24	60,21	3,5
użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	328,94	354,08	20,8
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	85,76	80,94	4,8
zdrowie	84,73	86,84	5,1
transport	130,73	129,91	7,6
łącznie ^c	69,81	71,00	4,2
rekreacja i kultura	99,57	109,89	6,5
edukacja ^d	9,91	13,11	0,8
restauracje i hotele	61,78	75,57	4,4
Pozostałe wydatki	69,88	63,00	3,7

a-d łącznie z: a – wydatkami na ubezpieczenie na życie, b – kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków, c – wydatkami za usługi internetowe, d – wychowaniem przedszkolnym.

W województwie śląskim w 2023 r. spadek spożycia niektórych artykułów żywnościowych w odniesieniu do 2022 r. dotyczył m.in.: ryb i owoców morza (o 8,3%), pieczywa i produktów zbożowych (o 5,7%), warzyw (o 5,0%), cukru (o 4,5%) oraz mięsa (o 2,3%). Wzrosło natomiast spożycie serów i twarogów (o 5,8%), jogurtów (o 5,3%), owoców (o 4,0%) oraz jaj (o 0,6%).

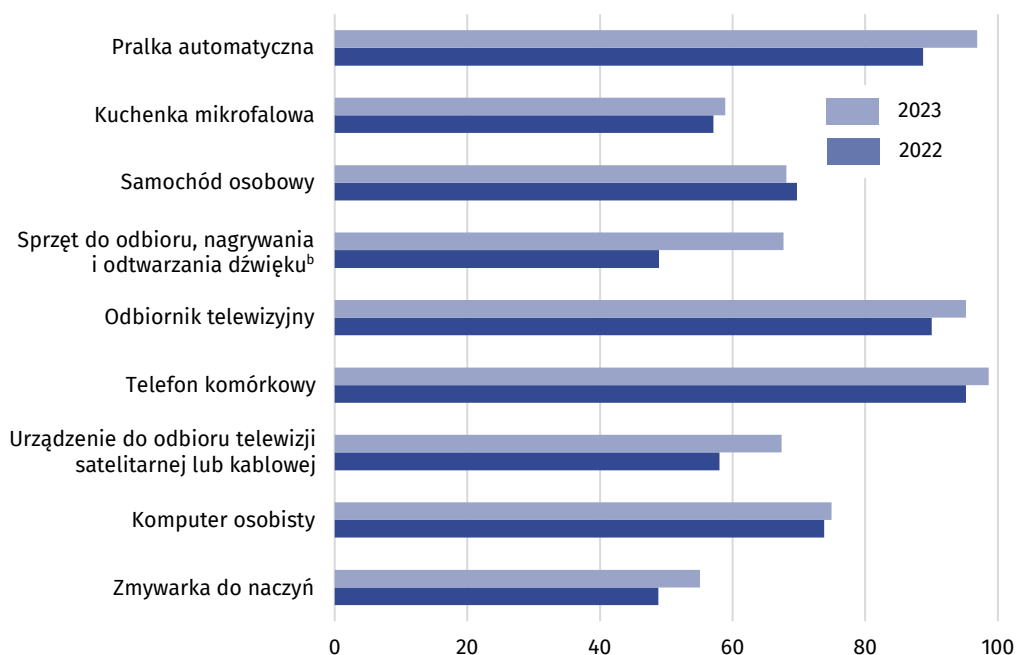
Tablica 3. Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych

Wyszczególnienie	2022	2023	
		województwo	Polska
Pieczywo i produkty zbożowe ^a w kg	5,43	5,12	4,99
Mięso ^b w kg	5,14	5,02	4,85
Ryby i owoce morza ^c w kg	0,36	0,33	0,24
Mleko ^d w l	2,64	2,62	2,76
Jogurty w kg	0,57	0,60	0,61
Sery i twarogi ^e w kg	1,03	1,09	1,01
Jaja w szt.	11,24	11,31	10,60
Oleje i tłuszcze w kg	1,15	1,14	1,01
Owoce w kg	3,97	4,13	3,71
Warzywa w kg	7,41	7,04	6,83
Cukier w kg	0,67	0,64	0,70

a Bez mąki ziemniaczanej. b Łącznie z boczkiem surowym. c Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych oraz bez konserw rybnych. d Bez zagęszczonego i w proszku. e Bez serków stordkich.

W porównaniu z przeciętnym spożyciem w kraju zanotowano większe spożycie na osobę takich artykułów jak: ryby i owoce morza (o 37,5%), oleje i tłuszcze (o 12,9%), owoce (o 11,3%), sery i twarogi (o 7,9%), jaja (o 6,7%) oraz mięsa (o 3,5%). Mniejsze niż w kraju było natomiast spożycie np. cukru (o 8,6%), mleka (o 5,1%) oraz jogurtów (o 1,6%).

Wykres 2. Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania^a w % ogółem gospodarstw domowych

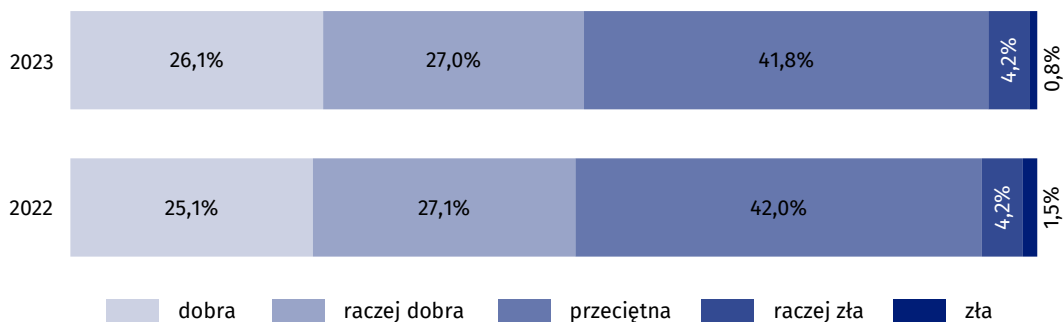
a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Obejmuje radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę, gramofon.

W skali roku wystąpił spadek spożycia ryb i owoców morza (o 8,3%), natomiast wzrost spożycia serów i twarogów (o 5,8%)

Tradycyjnie za miarę zaspokojenia potrzeb materialnych przyjmuje się poziom wyposażenia w dobra trwałego użytkowania. Gospodarstwa domowe w województwie śląskim były co raz to lepiej wyposażone m.in. sprzęt RTV i sprzęt AGD nowej generacji. W dalszym ciągu przybywa gospodarstw domowych posiadających kuchenkę mikrofalową, smartfon oraz zmywarkę do naczyń. Powszechnie występującymi w gospodarstwach domowych dobrami trwałego użytkowania były telefon komórkowy (98,6% gospodarstw), pralka automatyczna (96,9%), odbiornik telewizyjny (95,2%). Większość gospodarstw (86,9%) wyposażonych było w urządzenie z dostępem do Internetu (np. komputer, laptop, tablet, telewizor, smartfon i inne), a ponad dwie trzecie posiadało komputer osobisty (74,9%) oraz samochód osobowy (68,1%).

Przybywa gospodarstw domowych w województwie śląskim lepiej wyposażonych m.in. w sprzęt RTV i AGD nowej generacji (wzrost w skali roku udziału gospodarstw posiadających zmywarkę o 6,3 p. proc.)

Wykres 3. Struktura subiektywnej oceny sytuacji materialnej gospodarstwa domowego

W porównaniu z 2022 r. uległa poprawie subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych województwa śląskiego. W 2023 r., jako dobrą lub raczej dobrą swoją sytuację postrzegało 53,1% gospodarstw domowych, natomiast jako raczej złą albo złą – 5,0%, podczas gdy przed rokiem odpowiednio: 52,2% i 5,7%.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie:

Urząd Statystyczny w Katowicach

Dyrektor Grażyna Witkowska

tel: 32 779 12 48

Rozpowszechnianie:

Informatorium Statystyczne

tel: 32 779 12 33, 32 779 12 34

 katowice.stat.gov.pl

 [@Katowice_STAT](https://twitter.com/Katowice_STAT)

 [@StatKatowice](https://facebook.com/StatKatowice)

Powiązane opracowania

[Budżety gospodarstw domowych w województwie śląskim 2022 r.](#)

[Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego 2023](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy – Warunki Życia Ludności](#)

[System Monitorowania Rozwoju STRATEG](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Dochód rozporządzalny gospodarstwa domowego](#)

[Dochód do dyspozycji](#)

[Spożycie artykułów żywnościowych w gospodarstwie domowym](#)

[Wydatki gospodarstwa domowego](#)

[Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne](#)

[Wposażenie gospodarstw domowych](#)